

**Memorandum over het verkrijgen van een vergunning als
onafhankelijk financieel planner naar Belgisch recht**

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - 1.1. Voorafgaande vergunningsaanvraag en procedure
 - 1.2. Termijn waarbinnen de FSMA zich dient uit te spreken
 - 1.3. Mogelijkheid om beroep in te stellen tegen de beslissing van de FSMA
2. Eerste fase
3. Tweede fase

Dit memorandum is een handleiding die ertoe strekt de aanvragers van een vergunning te helpen bij de samenstelling van het dossier ter ondersteuning van hun vergunningsaanvraag. Het memorandum geeft geen gedetailleerde toelichting bij de betrokken reglementering. De gebruikers van het memorandum worden wel verzocht om kennis te nemen van die reglementering (wetgeving, circulaire, mededelingen), die beschikbaar is op de website van de FSMA (www.fsma.be). Overigens mag geen enkele passage van dit memorandum worden geacht van die reglementering af te wijken. Verder doet het memorandum op geen enkele wijze afbreuk aan de mogelijkheid voor de FSMA om de betrokkenen om de overlegging van bijkomende informatie te vragen in het kader van haar analyse van hun dossier.

De FSMA vestigt de aandacht op het belang van de antwoorden die in het vergunningsdossier worden verstrekt. De aanvragers van de vergunning moeten zich met name bewust zijn van de gevolgen van de verklaring waarvan sprake in punt 2 van dit memorandum.

1. Inleiding

1.1. Voorafgaande vergunningsaanvraag en procedure

In België wordt de activiteit van financiële planning beheerst door de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen (hierna “de wet”) en het koninklijk besluit van 8 juli 2014 tot uitvoering van de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen (hierna “het koninklijk besluit”).

Conform artikel 5, § 1, van de wet dienen de natuurlijke of rechtspersonen, met uitzondering van de gereguleerde ondernemingen, waarvan de geplande gewone professionele activiteit, ook al vormt die voor hen een aanvullende of bijkomende activiteit, erin bestaat op het Belgisch grondgebied raad over financiële planning te verstrekken of aan te bieden aan niet-professionele cliënten, vanaf 1 november 2014 eerst een vergunning als onafhankelijk financieel planner te verkrijgen van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (hierna “de FSMA”).

Krachtens artikel 50, § 2, van de wet mogen de andere natuurlijke personen en rechtspersonen dan de gereguleerde ondernemingen die, op 1 november 2014, op het Belgisch grondgebied raad over financiële planning verstrekken aan niet-professionele cliënten, die werkzaamheden voorlopig verder uitoefenen tot op het ogenblik waarop de FSMA zich over hun vergunningsaanvraag heeft uitgesproken. Overeenkomstig artikel 5 van de wet dienen de betrokkenen echter vóór 30 april 2015 een volledig dossier met betrekking tot de vergunningsaanvraag in te dienen.

De in dit memorandum beschreven procedure geldt voor elke aanvraag van een vergunning als onafhankelijk financieel planner in België door een (natuurlijk of rechts)persoon. Voor aanvragen die betrekking hebben op het verstrekken van raad over financiële planning door buitenlandse ondernemingen geldt de procedure waarvan sprake in artikel 34 van de wet.

Krachtens artikel 5, § 2, van de wet mogen de gereguleerde ondernemingen naar Belgisch recht, voor zover hun statuut dit niet uitsluit, de activiteit van financiële planning van rechtswege uitoefenen onverminderd artikel 7 van de wet over het gebruik van de termen “financieel planner” en “onafhankelijk financieel planner”. Naast de toepassing van de in de artikelen 25 tot 33 van de wet bedoelde gedragsregels, moeten die gereguleerde ondernemingen, gelet op artikel 32, § 2, van de wet, het toepassingsbereik van het beleid voor het beheer van belangenconflicten ook uitbreiden tot belangenconflicten die zich voordoen bij het verstrekken van raad over financiële planning.

Conform artikel 5, § 3, van de wet wordt de vergunning verleend op basis van een vergunningsaanvraag die de aanvragers bij de FSMA moeten indienen, en die aan alle wettelijke en reglementaire vereisten voldoet. De personen die een vergunning als onafhankelijk financieel planner wensen aan te vragen, moeten de diensten van de FSMA vooraf contacteren. De vergunningsprocedure verloopt normaliter in twee fasen:

- 1) Tijdens de eerste fase bezorgen de aanvragers de FSMA een dossier waarin zij hun volledige project uitvoerig beschrijven. In dit stadium hoeven zij nog geen stappen te hebben ondernomen om concreet gestalte te geven aan hun project. Dit is dus de conceptuele fase van het project.

Punt 2 van dit memorandum bevat een overzicht van de voornaamste inlichtingen die de aanvragers in beginsel tijdens deze eerste fase in hun dossier moeten vermelden. Opdat het dossier zo pertinent mogelijk zou zijn, dienen de aanvragers de door dit memorandum gevraagde inlichtingen te verstrekken in het licht van de specifieke kenmerken van hun project. Bovendien mogen de diensten van de FSMA alle bijkomende inlichtingen vragen die zij dienstig achten.

Het vergunningsdossier moet door de aanvrager worden ondertekend (artikel 2 *in fine* van het koninklijk besluit). In het geval van een rechtspersoon moet de aanvraag worden ondertekend door het orgaan dat daartoe bevoegd is binnen de vennootschap, of door de personen die in de vennootschap een mandaat van effectief leider zullen waarnemen.

Deze eerste fase moet de diensten van de FSMA in staat stellen om, op grond van een programma van werkzaamheden dat voldoet aan de voorwaarden van artikel 8 en volgende van de wet en de artikelen 3 en 4 van het koninklijk besluit, een eerste analyse te maken van het ingediende dossier ter ondersteuning van de vergunningsaanvraag. Voor de beoordeling van het project baseren de diensten van de FSMA zich op de wettelijke, organisatorische en financiële aspecten, en gaan zij na of de aanvrager in staat lijkt om zich aan de wettelijke en reglementaire vereisten te conformeren.

Indien de diensten van de FSMA, na het ingediende dossier en eventuele bijkomende, voor het onderzoek van het dossier noodzakelijk geachte inlichtingen te hebben geanalyseerd, van oordeel zijn dat bepaalde moeilijkheden de geslaagde uitvoering van het project in de weg zouden kunnen staan, kunnen zij de aanvragers hierop wijzen vóór de aanvang van de tweede fase.

- 2) Ook als er bij de analyse van het dossier geen moeilijkheden aan het licht zijn gekomen, deelt de FSMA dit aan de aanvragers mee. Zij kunnen dan de aanzet geven tot de tweede fase, waarin zij concreet gestalte dienen te geven aan hun project. Daarbij moeten zij ervoor zorgen dat aan de wettelijke voorwaarden is voldaan, dat de voorafgaande formaliteiten voor het verkrijgen van de vergunning zijn vervuld en dat de organisatie wordt opgezet. De voorwaarden en formaliteiten waaraan in de tweede fase moet worden voldaan om het dossier te vervolledigen, komen aan bod in punt 3 van dit memorandum.

In voorkomend geval, voeren de diensten van de FSMA ook een controle ter plaatse uit om na te gaan of aan de vergunningsvoorwaarden is voldaan, om het effectieve karakter van de uitgewerkte organisatie te verifiëren, en om zich er op die manier van te vergewissen dat de onafhankelijk financieel planner klaar is om zijn activiteiten aan te vatten.

Desgewenst hoeven de aanvragers niet in twee fasen te handelen. Zij hoeven dus niet te wachten tot de diensten van de FSMA een eerste analyse van hun dossier hebben gemaakt, en kunnen de FSMA een vergunning vragen zodra zij menen dat hun dossier volledig is en dat zij aan alle vergunningsvoorwaarden voldoen. In dat geval lopen zij echter wel het risico aanzienlijke kosten te moeten maken voor de operationele opstart van de activiteit van financiële planning zonder de conclusies te kennen van de dossieranalyse door de diensten van de FSMA.

De aanvragers moeten zich bewust zijn van het belang van de informatie die zij verstrekken. Een valse verklaring of het verzwijgen van relevante gegevens kan leiden tot de weigering van de vergunning en tot een strafrechtelijke sanctie voor de aanvrager of de verantwoordelijke(n) voor de informatieverstrekking. Gedurende de periode waarin de FSMA de vergunningsaanvraag behandelt, moeten de aanvragers haar diensten overigens schriftelijk in kennis stellen van elke wijziging in de gegevens in het dossier ter ondersteuning van hun vergunningsaanvraag.

Krachtens artikel 5, § 3, van de wet verleent de FSMA de vergunning als de aanvrager voldoet aan de in de artikelen 8 tot 14 van de wet vermelde voorwaarden.

1.2. Termijn waarbinnen de FSMA zich dient uit te spreken

Artikel 5, § 4, van de wet legt een termijn op waarbinnen de procedure voor het verlenen van een vergunning moet worden afgerond: de FSMA dient zich binnen drie maanden na een volledig dossier te hebben ontvangen, over een aanvraag uit te spreken.

Zij stelt de aanvrager met een ter post aangetekende brief in kennis van haar beslissing (artikel 5, § 4, *in fine*, van de wet).

1.3. Mogelijkheid om beroep in te stellen tegen de beslissing van de FSMA

Overeenkomstig artikel 122, 45°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, en het koninklijk besluit van 15 mei 2003 tot regeling van de versnelde procedure in geval van beroep bij de Raad van State tegen sommige beslissingen van de FSMA, kunnen de aanvragers beroep instellen bij de Raad van State (Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel) tegen de beslissingen die de FSMA inzake vergunningen heeft genomen krachtens de artikelen 16, 17, 21, 34, 36 en 37 van de wet van 25 april 2014. De aanvragers kunnen ook beroep instellen wanneer de FSMA geen uitspraak heeft gedaan binnen de in voornoemd artikel 5, § 4, van de wet van 25 april 2014 vastgestelde termijnen. In laatstgenoemd geval wordt het beroep behandeld alsof de aanvraag verworpen was.

Overeenkomstig artikel 2 van voornoemd koninklijk besluit van 15 mei 2003 dient het beroep, op straffe van verval, onder een ter post aangetekende omslag te worden ingediend binnen vijftien dagen na de betekening van de betwiste beslissing, of, wanneer de FSMA geen uitspraak heeft gedaan binnen de door of krachtens de wet vastgestelde termijn, binnen vijftien dagen na afloop van die termijn. Het beroep moet worden ingesteld volgens de in dat koninklijk besluit vastgestelde regels.

2. Eerste fase

Eén exemplaar van het dossier ter ondersteuning van de vergunningsaanvraag dient op papier aan de FSMA te worden bezorgd. Daarnaast dient een elektronisch exemplaar naar opm@fsma.be te worden verstuurd.

Alle dienstige gegevens over de verantwoordelijke voor de vergunningsaanvraag (i.e. de persoon die het vergunningsdossier ondertekent) en over de contactpersoon die met de voorbereiding van het dossier is belast, dienen te worden vermeld op formulier 1 als bijlage bij dit memorandum.

Onderstaande verklaring, ondertekend door de verantwoordelijke voor de vergunningsaanvraag, dient aan het einde van het vergunningsdossier te worden opgenomen.

"Ik, ondergetekende, (naam en voorna(a)m(en) van de verantwoordelijke voor de vergunningsaanvraag), bevestig de juistheid van de in dit vergunningsdossier en in de bijlagen opgenomen inlichtingen. Ik ben mij er terdege van bewust dat het meedelen van onjuiste inlichtingen aan de FSMA een negatieve invloed kan hebben op haar beoordeling van deze vergunningsaanvraag of, achteraf, van de kwaliteiten die ik dien te bezitten voor de uitoefening van een functie als bestuurder of effectieve leider of van een controlefunctie bij een gereguleerde onderneming, dan wel van een functie als medewerker die gemachtigd is om de onafhankelijk financieel planner te vertegenwoordigen bij het verstrekken van raad over financiële planning, mocht mij die worden toevertrouwd of voorgesteld."

Het vergunningsdossier dient de volgende algemene gegevens te bevatten:

- een uiteenzetting van het ondernemingsplan, inclusief een programma van werkzaamheden conform artikel 3, 5°, of 4, 7°, van het koninklijk besluit;
- formulier 2 dat als bijlage bij dit memorandum gaat, met de in artikel 3, 1°, van het koninklijk besluit bedoelde gegevens, als de aanvrager een natuurlijk persoon is, of de in artikel 4, 1° en 2°, van het koninklijk besluit bedoelde gegevens, als de aanvrager een rechtspersoon is.

Pro memorie:

- Wanneer de onafhankelijk financieel planner andere professionele activiteiten uitoefent of overweegt uit te oefenen, dient hij zijn organisatie aan te passen om zich te conformeren aan de vereisten van artikel 22, § 1, van de wet (artikel 10, § 2, van het koninklijk besluit)¹. Bij de uitoefening van die andere professionele activiteiten dient de onafhankelijk financieel planner elke verwijzing naar zijn statuut van onafhankelijk financieel planner te vermijden in zijn contacten met het publiek, tenzij deze contacten enkel notoriëteit beogen (art. 22, § 1, *in fine*, van de wet).

Deze vereisten gelden ook voor de bestuurders/effectieve leiders, de medewerkers van de onafhankelijk financieel planner en de vennootschappen en personen die verbonden of geassocieerd zijn met een onafhankelijk financieel planner als bedoeld in de artikelen 11 en 12 van het Wetboek van Vennootschappen. De onafhankelijk financieel planner dient de relevante gegevens over die andere activiteiten ook ter kennis te brengen van de FSMA, en te vermelden hoe zijn organisatie is aangepast om zich te conformeren aan de vereisten van artikel 22, § 1, van de wet (art. 10, § 2, van het koninklijk besluit).

¹ Die vereisten zijn dat die professionele activiteiten 1° geen belangenconflict doen ontstaan in hoofde van de onafhankelijk financieel planner, 2° zijn reputatie niet in het gedrang brengen, en 3° op organisatorisch en boekhoudkundig gebied volledig gescheiden zijn van de activiteiten van financiële planning.

- De onafhankelijk financieel planners, hun bestuurders/effectieve leiders, hun medewerkers alsook de vennootschappen en personen die verbonden of geassocieerd zijn met een onafhankelijk financieel planner als bedoeld in de artikelen 11 en 12 van het Wetboek van Vennootschappen, mogen hun statuut van onafhankelijk financieel planner niet cumuleren met bepaalde andere statuten of activiteiten die in artikel 22, § 2, van de wet (artikel 22, §§ 2 en 3, van de wet)² worden opgesomd.
- Een onafhankelijk financieel planner die voornemens is om niet-professionele cliënten raad over financiële planning aan te bieden op het grondgebied van een andere Staat, moet de FSMA hiervan in kennis stellen overeenkomstig artikel 21, § 1, van de wet. Deze kennisgeving moet ook informatie bevatten over de voorgenomen activiteiten, hun financiële impact en de gevolgen daarvan voor de organisatie van de onafhankelijk financieel planner.

2.1. Aandeelhouderskring

De aanvrager bezorgt de FSMA, aan de hand van formulier 3 als bijlage bij dit memorandum, de volledige personalia van de personen die rechtstreeks of onrechtstreeks controle uitoefenen over de aanvragende vennootschap, alsook een dossier met alle informatie waaruit blijkt dat deze personen over de nodige kwaliteiten beschikken om een gezonde en voorzichtige bedrijfsvoering te kunnen waarborgen (artikel 11 van de wet en artikel 4, 4°, van het koninklijk besluit).

Artikel 16 van de wet en artikel 5 van het koninklijk besluit leggen de aanvrager de verplichting op om haar te informeren vooraleer enigerlei wijziging wordt aangebracht in de controle over een onafhankelijk financieel planner. De onafhankelijk financieel planner dient daarvoor gebruik te maken van formulier 3 als bijlage bij dit memorandum.

2.2. Governance

De bestuurders en de effectieve leiders van de vennootschap alsook de medewerkers die gemachtigd zijn om de onafhankelijk financieel planner te vertegenwoordigen, dienen de FSMA, aan de hand van formulier 4 als bijlage bij dit memorandum, met name de volgende gegevens te bezorgen (artikelen 3, 2°, en 4, 3°, van het koninklijk besluit)³:

- de volledige personalia (naam, voornamen, woonplaats, verblijfplaats en geboortedatum);
- een uittreksel uit het Centraal Strafrechtregister dat niet ouder is dan drie maanden;
- een dossier met onder andere een curriculum vitae; en
- alle informatie waaruit blijkt dat zij de vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid bezitten.

² Het is een onafhankelijk financieel planner verboden om de volgende activiteiten uit te oefenen: 1° zijn statuut van onafhankelijk financieel planner cumuleren met een statuut van gereguleerde onderneming; 2° aanbieden om, voor eigen rekening of voor rekening van derden, in te schrijven op beleggingsinstrumenten of om deze te kopen; 3° zijn statuut van onafhankelijk financieel planner cumuleren met een statuut van betalingsinstelling als bedoeld in de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen; 4° voor eigen rekening of voor rekening van derden goud en edele metalen verhandelen of deviezen verhandelen als bedoeld in de artikelen 137 en 139 van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen; en 5° zijn statuut van onafhankelijk financieel planner cumuleren met een statuut van vastgoedmakelaar als bedoeld in artikel 2, 4°, van de wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar.

³ Dit formulier moet ook worden ingevuld door de natuurlijke personen die het statuut van onafhankelijk financieel planner willen verkrijgen.

Artikel 17 van de wet en artikel 6, §§ 1 en 2, van het koninklijk besluit leggen de verplichting op om de FSMA vooraf op de hoogte brengen van elk voorstel tot aanstelling van een bestuurder, een effectieve leider of een medewerker die gemachtigd is om de onafhankelijk financieel planner te vertegenwoordigen. Laatstgenoemde dient daarvoor gebruik te maken van formulier 4 als bijlage bij dit memorandum.

Inzake governance dienen de volgende bepalingen te worden nageleefd:

- a) artikel 12, § 1, van de wet, die verduidelijkt dat de leden van het wettelijk bestuursorgaan en de personen belast met de effectieve leiding uitsluitend natuurlijke personen mogen zijn;
- b) artikel 12, § 2, van de wet, die de regeling inzake het beroepsverbod bepaalt voor de leden van het wettelijk bestuursorgaan, de personen belast met de effectieve leiding en de medewerkers die gemachtigd zijn om de onafhankelijk financieel planner te vertegenwoordigen⁴; en
- c) artikel 12, § 3, van de wet, die eist dat de leden van het wettelijk bestuursorgaan, de personen belast met de effectieve leiding en de medewerkers die gemachtigd zijn om de onafhankelijk financieel planner te vertegenwoordigen, permanent beschikken over de professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid die vereist zijn voor de uitoefening van hun functie.

2.3. Organisatie

Artikel 13 van de wet dat bepaalt dat, om een vergunning als onafhankelijk financieel planner te verkrijgen, een organisatie moet zijn opgezet die toelaat de bepalingen van de wet en haar uitvoeringsbesluiten na te leven.

Conform de artikelen 3, 5°, en 4, 7°, van het koninklijk besluit dient bij het dossier ter ondersteuning van de vergunningsaanvraag een beschrijving van de organisatie te worden gevoegd, waarbij rekening wordt gehouden met de vereisten van artikel 10 van het koninklijk besluit.

Krachtens artikel 10 van het koninklijk besluit moet de onafhankelijk financieel planner een passende organisatie opzetten die beantwoordt aan de volgende vereisten:

- die organisatie moet zijn afgestemd op de activiteiten die hij uitoefent of voornemens is uit te oefenen, rekening houdend met de aard, de omvang en de complexiteit van deze activiteiten, alsook met de eraan verbonden risico's;
- zij moet hem in staat stellen om de voor hem geldende reglementering volledig na te leven;
- er dienen procedures te zijn ingevoerd om mogelijke belangenconflicten op te sporen en te beheren;
- als de omvang van de onderneming het vereist, dienen interne controleprocedures te worden ingevoerd om te waken over de naleving van de wet en meer in het bijzonder van de in hoofdstuk III van de wet bedoelde gedragsregels;

⁴ Krachtens artikel 20 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, waarnaar artikel 12, § 2, verwijst, mag de functie van lid van het wettelijk bestuursorgaan, persoon belast met de effectieve leiding of verantwoordelijke voor een onafhankelijke controlefunctie niet worden uitgeoefend door personen die werden veroordeeld tot een straf voor een misdrijf als bedoeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen, en door personen die werden veroordeeld tot een straf wegens overtreding van één van de bepalingen die worden opgesomd in artikel 20 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

- de medewerkers van de onafhankelijk financieel planner mogen uitsluitend in zijn naam en voor zijn rekening en onder zijn volledige en onvoorwaardelijke verantwoordelijkheid handelen, en er dienen procedures te zijn ingevoerd om erop toe te zien dat zij zich conformeren aan artikel 22 van de wet.

Het dossier ter ondersteuning van zijn vergunningsaanvraag dient de volgende informatie te bevatten:

- de taakverdeling tussen de verschillende personeelsleden of, bij een rechtspersoon, tussen de leden van het wettelijk bestuursorgaan en tussen de personen belast met de effectieve leiding, en de belangrijke wijzigingen in deze taakverdeling (artikel 17 *in fine* van de wet);
- een beschrijving van de ingevoerde procedures voor de identificatie en het beheer van de potentiële belangenconflicten (artikel 16 van het koninklijk besluit);
- in voorkomend geval, een beschrijving van de interne controleprocedures die zijn ingevoerd om te waken over de naleving van de wet en meer in het bijzonder van de in hoofdstuk III van de wet bedoelde gedragsregels;
- in voorkomend geval, een beschrijving van de ingevoerde procedures om te kunnen nagaan of de bestuurders/effectieve leiders, de medewerkers van de onafhankelijk financieel planner en de vennootschappen en personen die verbonden of geassocieerd zijn met een onafhankelijk financieel planner (in de zin van de artikelen 11 en 12 van het Wetboek van Vennootschappen), zich conformeren aan artikel 22 van de wet (bepalingen over de onafhankelijkheid);
- een kopie van de interne gedragscode opgesteld overeenkomstig artikel 11 van het koninklijk besluit (naast andere bepalingen die de onafhankelijk financieel planner dienstig acht, worden in de interne gedragscode de gedragsregels opgenomen die van toepassing zijn krachtens hoofdstuk III van de wet);
- een kopie van de overeenkomst die met elke cliënt moet worden afgesloten (artikel 28 van de wet);
- een kopie van de modaliteiten voor de bewaring van het cliëntendossier (artikel 31 van de wet);
- een attest afgeleverd door de verzekeringsonderneming waarbij een beroepsaansprakelijkheidsverzekering is aangegaan, waaruit blijkt dat de verzekering voldoet aan de door artikel 9 van het koninklijk besluit⁵ opgelegde voorwaarden. Die beroepsaansprakelijkheidsverzekering moet de onafhankelijk financieel planner, zijn medewerkers en, in het geval van een rechtspersoon, zijn bestuurders en zijn effectieve leiders dekken.

⁵ De verzekering moet aan de volgende voorwaarden voldoen: 1° de dekking mag niet minder bedragen dan 1.000.000 euro per schadegeval en 3.000.000 euro per verzekeringsjaar; telkens als het indexcijfer van de consumptieprijzen met 10% is gestegen ten opzichte van het basisindexcijfer van de maand december 2013, worden deze bedragen op de volgende jaarlijkse vervalddag met 10% verhoogd; 2° als er een franchise geldt, mag die niet meer bedragen dan 680 euro; telkens als het indexcijfer van de consumptieprijzen met 10% is gestegen ten opzichte van het basisindexcijfer van de maand december 2013, wordt dit bedrag op de volgende jaarlijkse vervalddag met 10% verhoogd; 3° als de verzekering voor een welbepaalde duur is aangegaan, moet in de overeenkomst zijn bepaald dat zij stilzwijgend wordt hernieuwd, onverminderd de mogelijkheid om de overeenkomst op te zeggen, mits een opzegtermijn van ten minste drie maanden wordt nageleefd; en 4° als de verzekering voor onbepaalde tijd is aangegaan, moet in de overeenkomst een opzegtermijn van ten minste drie maanden zijn vastgesteld.

- Conform artikel 7 van het koninklijk besluit stelt de onafhankelijk financieel planner de FSMA in kennis van de opzegging of de wijziging van zijn beroepsaansprakelijkheidsverzekering, en dit binnen vijftien dagen na de betekening hiervan.

De FSMA vestigt de aandacht van de aanvragers op de voorwaarden voor de uitoefening van de activiteit van financiële planning:

- een onafhankelijk financieel planner dient te allen tijde te voldoen aan de in de artikelen 8 tot 14 van de wet vastgelegde vergunningsvoorwaarden (artikel 15, § 1, van de wet);
- een onafhankelijk financieel planner dient erop toe te zien dat zijn medewerkers de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten naleven (artikel 15, § 2, van de wet);
- een onafhankelijk financieel planner mag zijn cliënten geen beleggingsadvies verstrekken als bedoeld in artikel 46, 9°, van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, noch - ruimer gezien - enig advies over transacties in individuele financiële producten (artikel 18, § 1, van de wet);
- een onafhankelijk financieel planner mag op geen enkel ogenblik gelden in contanten of op een rekening, dan wel financiële producten ontvangen of houden die toebehoren aan zijn cliënten, noch in een debiteurenpositie verkeren ten aanzien van zijn cliënten (artikel 18, § 2, van de wet);
- een onafhankelijk financieel planner mag geen mandaat of volmacht bezitten op een rekening van zijn cliënten, tenzij van inwonende gezinsleden en van handelsvennootschappen waarvan hij effectief leider is (artikel 18, § 2, *in fine*, van de wet);
- een onafhankelijk financieel planner is onafhankelijk van de emittenten en de gereguleerde ondernemingen (artikel 23, § 1, van de wet);
- een onafhankelijk financieel planner wordt enkel en alleen door zijn cliënten vergoed, en mag - noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks - enige vergoeding, commissie of ander voordeel in ontvangst nemen van gereguleerde ondernemingen of emittenten, met uitzondering van niet-geldelijke voordelen met als rechtstreeks gevolg dat de dienstverlening aan de cliënten wordt verbeterd (artikel 23 van de wet).

2.4. Financiële aspecten

De aanvragers voegen als bijlage bij het vergunningsdossier een financieel plan, waaruit moet blijken dat het voortbestaan van de activiteit van financiële planning voor ten minste de eerste drie jaar wordt verzekerd (artikel 10 van de wet en artikel 8 van het koninklijk besluit).

Gelieve de volgende elementen bij het vergunningsdossier te voegen:

- *als de aanvraag door een natuurlijk persoon wordt ingediend*, een schatting van de opbrengsten en de lasten voor de drie komende jaar;
- *als de aanvraag door een rechtspersoon wordt ingediend*, een prospectieve balans en resultatenrekening voor de komende drie jaar, alsook de jaarrekening van de laatste drie boekjaren (als de rechtspersoon minder dan drie jaar bestaat, betreft laatstgenoemde vereiste de sinds zijn oprichting afgesloten jaarrekeningen).

Die financiële plannen moeten worden opgesteld voor drie hypothesen (“gunstig”, “neutraal” en “ongunstig”). Daarbij dienen ook de parameters te worden vermeld op basis waarvan het financieel plan is opgesteld, en dient ook alle andere informatie te worden verstrekt die nuttig kan zijn voor de analyse.

2.5. Verklaring van de aanvrager

De volgende verklaring moet door de aanvrager worden ondertekend en in het vergunningsdossier worden opgenomen.

"Ik, ondergetekende, (naam en voorna(a)m(en) van de aanvrager of, in het geval van een rechtspersoon, het binnen de vennootschap bevoegde orgaan of de personen die in de vennootschap een mandaat van effectief leider zullen waarnemen), bevestig dat de onafhankelijk financieel planner de volgende wettelijke voorwaarden zal naleven:

- de verplichting om zich, bij de uitoefening van het bedrijf, naar de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en haar uitvoeringsbesluiten te voegen (artikel 19 van de wet);
- de verplichting om zich, bij het verstrekken van raad over financiële planning, op loyale, billijke en professionele wijze voor de belangen van de cliënten in te zetten (artikel 25, § 1, van de wet);
- het vereiste dat alle informatie die aan cliënten of potentiële cliënten moet worden verstrekt, inclusief publicitaire mededelingen, correct, duidelijk en niet misleidend moeten zijn. Publicitaire mededelingen moeten duidelijk als dusdanig herkenbaar zijn (artikel 25, § 2, van de wet);
- de verplichting om zich te schikken naar boek VI van het Wetboek van Economisch Recht, en daarbij te handelen als waren de niet-professionele cliënten allen consumenten in de zin van deze wet (artikel 25, § 3, van de wet);
- de verplichting om de in artikel 26 van de wet^{6,7} bedoelde informatie aan de cliënten en potentiële cliënten te verstrekken (artikel 12 van het koninklijk besluit) en om de cliënten tijdig en op een duurzame drager in kennis te stellen van elke substantiële wijziging in de verstrekte informatie.

Pro memorie:

⁶ De volgende informatie dient te worden verstrekt: a) de volledige identiteit en de contactgegevens van de onafhankelijk financieel planner of de gereguleerde onderneming die de raad verstrekt, b) het statuut van de onafhankelijk financieel planner of van de gereguleerde onderneming die de raad verstrekt, alsook de naam en het adres van de bevoegde autoriteit die een vergunning heeft verleend aan deze onafhankelijk financieel planner of gereguleerde onderneming, c) het feit dat raad over financiële planning in principe vier aspecten moet belichten, namelijk het burgerlijk recht, het fiscaal recht en de fiscaliteit, de sociale zekerheid en de bestaanszekerheid, alsook de economische en de financiële context, d) de kostprijs van de raad over financiële planning en, in voorkomend geval, de commerciële voorwaarden voor het verstrekken van raad over financiële planning, e) een algemene beschrijving, eventueel in beknopte vorm, van het beleid van de onafhankelijk financieel planner of de gereguleerde onderneming inzake belangenconflicten, en f) een algemene beschrijving, eventueel in beknopte vorm, van de geldende gedragsregels voor het verstrekken van raad over financiële planning.

⁷ Verder dient ook de volgende informatie te worden verstrekt: a) het feit dat hij optreedt als een partij die onafhankelijk is ten aanzien van de emittenten en de gereguleerde ondernemingen, b) het verbod om vergoedingen, commissies en andere geldelijke voordelen rechtstreeks of onrechtstreeks in ontvangst te nemen van gereguleerde ondernemingen of emittenten, c) het verbod om gelden en financiële producten van zijn cliënten in ontvangst te nemen en bij te houden, d) het verbod om zijn cliënten beleggingsadvies te verstrekken als bedoeld in artikel 46, 9°, van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, en, ruimer gezien, het verbod om enig advies over transacties in individuele financiële producten te verstrekken, e) het verbod om mandaten of volmachten te bezitten op rekeningen van zijn cliënten, tenzij op rekeningen van inwonende gezinsleden en van handelsvennootschappen waarvan hij effectief leider is.

- die informatie mag via een website aan de cliënten worden verstrekt mits aan de voorwaarden van artikel 12, § 8, van het koninklijk besluit is voldaan⁸;
- in verband met de verstrekking van die informatie langs elektronische weg bepaalt artikel 12, § 3, van het koninklijk besluit dat die wordt geacht te passen in de context waarin de onderneming met de cliënt zakendoet of gaat zakendoen, als bewezen is dat de cliënt regelmatig toegang heeft tot internet. Dit wordt als bewezen aangemerkt als de cliënt een e-mailadres als communicatiemiddel opgeeft om zaken te kunnen doen;
- de verplichting om, vooraleer raad over financiële planning mag worden verstrekt, over te gaan tot de schriftelijke inwinning van alle vereiste informatie over de persoonlijke situatie van de cliënt, waaronder met name informatie over zijn financiële, familiale en professionele situatie, alsook zijn doelstellingen en behoeften inzake financiële planning, zodat hem passende raad kan worden gegeven (artikel 27 van de wet).

De vereiste informatie over de persoonlijke situatie van elke cliënt alsook over zijn behoeften en doelstellingen inzake financiële planning dient schriftelijk te worden ingewonnen en met die informatie dient terdege rekening te worden gehouden om de cliënt gepersonaliseerde en passende raad te verstrekken (artikel 13, § 1, van het koninklijk besluit)⁹. Deze informatie wordt behandeld conform de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Het is verboden om de cliënten ertoe aan te zetten de krachtens de wet en het koninklijk besluit vereiste informatie niet te verstrekken. De persoon die raad over financiële planning verstrekt, mag zich baseren op de informatie die door de cliënt is verstrekt tenzij hij weet of zou moeten weten dat deze informatie kennelijk verouderd, onnauwkeurig of onvolledig is (artikel 13, § 2, van het koninklijk besluit).

De informatie over de persoonlijke situatie van de cliënt moet worden geüpdatet gedurende de hele duur van de contractuele relatie van het verstrekken van raad over financiële planning (artikel 13, § 3, van het koninklijk besluit).

- de verplichting om de raad over financiële planning, behoudens op uitdrukkelijk verzoek van de cliënt als vastgesteld conform artikel 28, § 2, eerste lid, te baseren op een multidisciplinaire analyse van de situatie van de cliënt waarbij het burgerlijk recht, het fiscaal recht en de fiscaliteit, de sociale zekerheid en de bestaanszekerheid, en de economische en financiële context aan bod komen (artikel 29, § 1, van de wet en artikel 14 van het koninklijk besluit);
- de verplichting om met de raad over financiële planning, behoudens op uitdrukkelijk verzoek van de cliënt als vastgesteld conform artikel 28, § 2, van de wet de optimalisatie van het gehele vermogen van de cliënt na te streven (artikel 29, § 2, van de wet);

⁸ Het gaat om de volgende voorwaarden: a) gezien de wijze waarop de onderneming zakendoet met de cliënt, is de website een geschikt instrument om hem informatie te verstrekken, b) de cliënt heeft er uitdrukkelijk mee ingestemd dat de informatie hem via een website wordt meegedeeld, c) het adres van de website en de plaats op de website waar de cliënt toegang kan krijgen tot de informatie, zijn hem meegedeeld, d) de informatie die op de website wordt verstrekt, is steeds up-to-date, e) de informatie blijft permanent toegankelijk op de website gedurende de tijd die de cliënt redelijkerwijs nodig heeft om deze in te zien.

⁹ De informatie over de vermogensrechtelijke situatie van de cliënt bevat gegevens over de aard en omvang van zijn reguliere inkomsten, zijn activa, waaronder liquide middelen, beleggingen en vastgoed, en zijn reguliere of geplande financiële verplichtingen.

De informatie over de doelstellingen en behoeften van de cliënt inzake financiële planning dient voldoende nauwkeurig te zijn opdat de raad over financiële planning aan de in artikel 29 van de wet opgelegde vereisten kan voldoen.

- de verplichting om ervoor te zorgen dat de raad over financiële planning gepersonaliseerd en passend is, rekening houdend met de conform artikel 27 ingezamelde informatie over de persoonlijke situatie van de cliënt, zijn doelstellingen en zijn behoeften inzake financiële planning (artikel 29, § 3);
- de verplichting om de cliënt zo spoedig mogelijk een duidelijk en volledig schriftelijk verslag over de verstrekte raad over financiële planning te overhandigen, dat aantoont dat de verstrekte raad passend is gezien de persoonlijke situatie van de cliënt (artikel 30 van de wet);
- de verplichting voor de onafhankelijk financieel planner om, bij het verstrekken van raad over financiële planning, de volgende voorzorgsmaatregelen te nemen (artikel 15 van het koninklijk besluit):
 1. als de mogelijke voordelen van een strategie inzake vermogensplanning worden benadrukt, moet ook een correcte en duidelijke indicatie van de desbetreffende risico's worden gegeven;
 2. de risico's die inherent zijn aan de voorgestelde strategieën inzake vermogensplanning, moeten duidelijk zijn aangegeven, met vermelding van de mogelijke risicoverhogende wisselwerking tussen verschillende strategieën;
 3. aan de cliënt moet alle nodige toelichting worden verschaft over de mogelijke gevolgen van de in de bepaling onder punt 2 bedoelde risico's;
 4. alle financiële en andere verplichtingen die de cliënt in het kader van de bepaalde strategieën zou kunnen aangaan, moeten duidelijk zijn beschreven;
 5. als aan bepaalde strategieën inzake vermogensplanning waarborgen of beschermingen zijn gekoppeld, moet duidelijk en gedetailleerd zijn beschreven wat zij precies inhouden en onder welke voorwaarden zij in werking treden;
 6. alle informatie die wordt verstrekt, moet worden geformuleerd in begrijpelijke taal, die is afgestemd op de persoonlijke situatie van de cliënt aan wie zij gericht is;
 7. er mogen geen belangrijke elementen of waarschuwingen worden verhuld, afgezwakt of verdoezeld;
 8. er moet worden aangegeven welke fiscale impact de strategieën inzake vermogensplanning hebben in het licht van de persoonlijke situatie van de cliënt;
 9. als verschillende strategieën inzake vermogensplanning kunnen worden overwogen, moet aan de cliënt een vergelijking van de voor- en nadelen van die strategieën worden bezorgd;
 10. als aan de cliënt simulaties worden verstrekt, moet toelichting worden gegeven bij de bij die simulaties gebruikte parameters en moet de aandacht van de cliënt met name worden gevestigd op het feit dat het louter om simulaties gaat;
 11. de naam van de FSMA mag niet zodanig worden gebruikt dat daarmee wordt aangegeven of gesuggereerd dat zij de verstrekte raad onderschrijft of aanbeveelt;
- de verplichting om alle redelijke maatregelen te nemen om belangenconflicten te voorkomen (artikel 32, § 1, van de wet), met dien verstande dat, als de genomen maatregelen met betrekking tot het beheer van een belangenconflict ontoereikend zijn om met redelijke zekerheid te waarborgen dat het risico op schade van de belangen van de cliënten kan worden afgewend, de cliënt daarvan op de hoogte moet worden gebracht, conform de bepalingen van artikel 32, § 1, tweede lid, van de wet.”

3. Tweede fase

De doelstelling van de tweede fase van de afhandeling van het dossier bestaat erin concreet gestalte te geven aan het in de eerste fase beschreven project. Het gehele project wordt nu dus ten uitvoer gelegd. De formele vergunning zal echter pas worden verleend als de onafhankelijk financieel planner operationeel zal zijn.

Onder voorbehoud van specifieke gevallen moeten tijdens de tweede fase met name de volgende stappen worden ondernomen:

- de FSMA een eensluidend verklaard afschrift bezorgen van de oprichtingsakte en de statuten van de vennootschap, indien deze vooraf nog niet was opgericht;
- de FSMA de uittreksels bezorgen uit de akte tot benoeming van de bestuurders en de effectieve leiders of de medewerkers die gemachtigd zijn om de onafhankelijk financieel planner te vertegenwoordigen;
- de FSMA alle erkende handtekeningen van de onderneming bezorgen;
- de FSMA op de hoogte brengen van het ondernemingsnummer van de vennootschap.

In voorkomend geval, zullen de diensten van de FSMA, als het zover is, een controle ter plaatse uitvoeren om na te gaan of de onafhankelijk financieel planner juridisch, financieel en materieel klaar is om zijn werkzaamheden aan te vatten.

De FSMA vestigt de aandacht van de onafhankelijk financieel planners op de volgende punten:

- zij moeten bijdragen in de werkingskosten van de FSMA volgens de nadere regels die door de Koning zijn vastgesteld conform artikel 56 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (artikel 20 van de wet);
- de FSMA kan, binnen de termijn die zij vaststelt, van de personen die in België raad over financiële planning verstrekken, alle inlichtingen vorderen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van haar toezichtsoopdracht. De FSMA kan daartoe ter plaatse ook inspecties verrichten, alsook kennis nemen en een kopie maken van alle gegevens in het bezit van de persoon die raad over financiële planning verstrekt (artikel 35, § 2, van de wet);
- als de FSMA vaststelt dat de bepalingen van de wet niet worden nageleefd, kan zij, conform de artikelen 36 en 37 van de wet, de betrokkenen aanmanen aan die tekortkoming te verhelpen dan wel hun vergunning schorsen en/of intrekken.